M.Mažvydo Biblioteka

MŪSŲ PASTOGĖ

XXVIII-ji metai

Australian Lithuanian Weekly "Our Haven"
Registered for posting as a newspaper category B.

Kaina/Price 50 c. 24.10.1977 Nr. 42 (1504)

Pranas Domšaitis Bėgimas Aliejus 1918-22 m.

Tautos Fondas nauju vardu

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo omiteto veiklą finansuoja Tautos ondas.

Ilgametis Tautos Fondo pirmininas prel. J. Balkūnas, įvertinant jo ridešimt vienerių metų darbą šioj ity, Tautos Fondo trečio suvažiamo nutarimu pakeltas garbės pirininku, o ilgametis Tautos Fondo rektorius Petras Minkūnas - garės narių.

Sudarius naują Tautos Fondo tarybą ir naują valdybą, abiejų bendas pasėdis vyko rugsėjo 30 Kultūos Židiny, Brooklyne.

Naują Tautos Fondo tarybą suaro: pirmininkas Jurgis Valaitis, icepirmininkas Juozas Giedraitis, icepirmininkas Juozas Vaičeliūnas, ekretorė Romualda Šidlauskienė, rektoriai - Antanas Firavičius, Igas Gasiliūnas, Kazys Jankūnas, lgis Vedeckas.

Naująją Tautos Fondo valdybą udaro: pirmininkas Ignas Gasiliūas, vicepirmininkas atstovybių ir aliotinių reikalam - Juozas Giedaitis, vicepirmininkė vajaus reikam - Jadvyga Vytuvienė, sekretorė Marija Noreikienė, iždininkas - ytautas Kulpa, finansų sekretorė - ldona Katinienė, narys informacii - kun. dr. Kornelijus Bučmys, FM, narė visuomeniniam ryšiam - argarita Samatienė, teisinė pataėja - dr. Elena Armanienė.

Bendram posėdy TF tarybos pirininkas J. Valaitis informavo apie liko valdybos pirmininko dr. K.J. aliūno ir TF tarybos pirmininko J. alaičio pasitarimus su Kanados tstovybėm, inkorporacijos reikalą, arbo pirmenybes (palikimai, organizacinio tinklo plėtimas, statutų suredagavimas bei atspausdinimas) r t.t.

Ryškumo dėliai nutarta nuo dabar Tautos Fondą vadinti LIETUVOS IŠLAISVINIMO TAUTOS FONDU.

Valdybos pirmininkas Ignas Gasiliūnas atkreipė dėmesį į spalio mėnesį vykdytiną pasiruošimą rudens vajui, kuris vyktų lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Atstovybėm ir įgaliotiniam, spaudai bei radijo valandėlėm bus išsiunčiami specialūs raštai ir informacijos. - K.B. (Elta)

ĞINKLŲ LENKTYNĖSE

Ilgesnis taikos laikotarpis turi teigiamų ir neigiamų pusių. Teigiamų, nes žmonija, atsipalaidavusi nuo baimės ir įtampos, gali pasidžiaugt gyvenimu, skirti savo jėgas kūrybai, produkcijai ir savo malonumams. Neigiamų, nes visos valstybės, ypač didžiosios, susirūpinusios savo saugumu, stiprina savo gynybą, laikydama savo kariuomenes visokiems eventualumams ir taip pat rūpindamasi naujais, galingesniais ginklais.

Jeigu pereitas karas praėjo esmėje naudojant konvencionalius ginklus, kurie buvo naudojami ir pirmajame pasauliniame kare, tai nuo paskutinio karo pabaigos iki šiandie ginkluotė radikaliai pasikeitė: išvystyta iki fantastinio lygio aviacija, laivynas, pagamintos įvairios raketos su atominiais užtaisais, kurios gali pasiekti nepaprastu tikslumu kiekvieną vietą žemėje, ištobulintas sekimas net iš erdvių taip, kad beveik darosi neįmanomas netikėtas puolimas. Čia tačiau susiduriama su neišsprendžiama problema: turima kariuomenė turi būti apginkluota pačiais moderniausiais ginklais. Išradus naują ginklą senieji savaime nustoja savo reikšmės ir turi būti išimti iš apyvartos, o jų vietoje masiškai gaminami nauji.

Šitoje ginklavimosi eigoje laimi tas, kuris visapusiškai turtingesnis, nes tik toks gali sau leisti senuosius ginklus keisti naujais. Tuose kraštuose, kur technologija nėra aukštai išvystyta, ginklavimosi lenktynės neįmanomos, nes ką turtingesnis ir technologiškai pažangesnis gali, tai jo oponentas tepajėgia pasivyti tik po daugelio metų. Tam geriausias pavyzdys du pasauliniai oponentai - JAV ir Sov. Sąjunga. Jeigu pas sovietus visas milžiniško krašto ūkinis pajėgumas pajungtas kariniam pasiruošimui, tai Amerikoje šiam tikslui palyginamai skiriama nedaug lėšų. Už tat Amerikos technologinė pažanga yra nepalyginamai spartesnė, išradingesnė. Patys sovietai įsitikinę, kad jų masinis apsiginklavimas konvencionaliniais ginklais yra bereikšmis prieš Amerikos naujuosius išradimus karo pramonėje. Iš čia ir sovietų garsūs protestai prieš naujuosius ginklus, nes šioje srityje jie negali lenktyviauti su Amerika, o senaisiais ginklais aprūpinta sovietų kariuomenė praktiškai lieka beginklė.

Amerika taip pat yra prekybos - biznio kraštas. Savo senųjų ginklų perteklių ji sugeba parduoti kitiems kraštams, kas nesudaro Amerikai jokio pavojaus, o tuos pačius pinigus panaudoja naujų ginklų kūrybai ir gamybai. Tad visai nenuostabu, kad šiandie Amerika yra plačiausiai išvysčiusi pasaulyje ginklų prekybą.

Remiantis propaganda ir statistika šiandie atrodo, kad Sovietų Sąjunga kariniu atžvilgiu toli pralenkusi Ameriką. Bet tie ginklai, kuriais sovietai taip didžiuojasi, Amerikoje jau seniai atgyvenę ir pasenę, prieš juos Amerika turi galingus priešginklius taip, kad jie darosi visai nepavojingi. Prieš naująsias Amerikos neutrono bombas sovietai varo moralinę propagandą: esą, amerikonams nesvarbu žmonių gyvybės, o svarbu išlaikyti nesugriautus medžiaginius dalykus, kaip pastatus ir t.t. Mat, neutrono bomba naikina gyvybę, bet nežaloja pastatų, įrengimų. Bet gi karo atveju pagrindinis tikslas yra sunaikinti priešą. Nėra ir greičiausia nebus tokio karo, kur kariaujančios pusės taupytų priešo žmones.

pasaulyje

O.V. MILAŠIAUS METAI

Gegužės 29 d. suėjo 100 metų, kai gimė pasaulinio garso lietuvis poetas Oskaras Vladislovas Milašius. Jis rašė prancūziškai ir pripažintas kaip vienas iškiliausių šio šimtmečio poetų. Prancūzijoje plačiai buvo surengti Milašiaus minėjimai, statomos jo dramos, misterijos, surengti Milašiaus garbei ir jo kūrybai nagrinėti įvairūs simpoziumai, į kurių vieną net buvo pakviestas su paskaita Muenchene (Vokietijoje) gyvenąs Dr. Jonas Grinius, pirmasis parašęs veikalą apie Milašiaus kūrybą ir už tai gavęs daktaro laipsnį (1930 m.).

Paryžiuje valstybinė biblioteka surengė plataus masto parodą apie Milašių, kurioje buvo surinkta ir išstatyta įvairūs Milašiaus ir apie Milašių raštai ir kitokie eksponatai. Ta proga valstybinė Paryžiaus biblioteka išleido platų apie 100 psl. didelio formato iliustruotą katalogą, kuriame pristatomas Milašius kaip lietuvis poetas.

Prancūzijoje jau nuo seno veikia Milašiaus Bičiulių Draugija, kuriai priklauso įžymūs prancūzų rašytojai. Ji leidžia pastoviai periodinį leidinį "Cahiers de Milosz" (Milašiaus sąsiuviniai) ir jame skelbia įvairią Milašių ir jo kūrybą liečiančią medžiagą.

Milašius minėtas ne vien Prancūzijoje ir ne vien lietuvių visame pasaulyje, bet ir kituose kraštuose, — Amerikoje, ispaniškuose kraštuose ir kt. Milašiaus garsas plinta. Jo poezija verčiama į kitas kalbas, apie jį ir jo kūrybą rašomos mokslinės disertacijos.

O. W. Milašius

TERORAS PLEČIASI

Gal niekad taip plačiai nebuvo išvystytas teroras, kai kad pastaruoju metu. Atrodo, vėl grįžta piratų gadynė. Dabar piratinė veikla pasireiškia visokiais būdais - užgrobiant lėktuvus, autobusus, traukinius su keleiviais, kurie ir yra piratų pagrindinės aukos prievartauti kraštų vyriausybes statant fantastiškus reikalavimus už nekaltų žmonių gyvybes. Štai neseniai pasibaigė japonų pagrobto lėktuvo drama, dabar pagrobtas vokiečių keleivinis lėktuvas, kur irgi keleivių gyvybės pastatytos ant kortos. Atsimename pirmoje metų pusėje, kai teroristai Olandijoje buvo užgrobę traukinį su mokykliniais vaikais. Teroro ir piratizmo aktai grindžiami įvairiais motyvais nuo paprasto pasipinigavimo iki politinių reikalavimų. Kova su šiuo tarptautiniu piratizmu nepaprastai sunki ir greičiausiai piratai siautės tol, kol nebus visų kraštų vieningai sutarta kovoti su teroru. Kol šito nėra, teroristai lengvai randa vietų ir kraštų, kur jie randa prieglaudą ir saugumą.

Kaip su spauda?

Jau visi spėjome įsitikinti, kad po ilgų darbo ir veiklos metų pradedame jausti nuovargį ir išsisemti. Tiesa, gyvenimas nesustoja: tai vienoje, tai kitoje srityje atsiranda pamainų, talkininkų, ir tas paskatina net pavargstančius nenuleisti rankų. Vis dėl to bene skaudžiausia mūsų visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo vieta yra spauda. Ji, tiesa, buvo ir yra pats galingiausias mūsų lietuviško gyvenimo variklis, bet lygiai tuo pačiu metu visų akyse dažnai laikomas paskutinėje vietoje ir net ignoruojamas. Kiekvienu atveju daugiausia susilaukia priekaištų ne kas kitas kaip visų pirma spaudos žmonės — redaktoriai, bendradarbiai, nuolatiniai ar atsitiktiniai korespondentai. Kiekvienas reikšmingesnis kultūrinis ar visuomeninis darbas norima, kad būtų spaudoje pagarsintas, pristatytas, net su atitinkamu patosu aprašytas, tačiau retai kada paprašomas (užtektų tik priminti) čia pat visų pažįstamas darbuotojas, kad skirtų žodelį kitą įvykiui aprašyti. Bet tokio kad ir nedidelio mosto dažniausiai nėra, o po kiek laiko priekaištaujama spaudai, kad ji neinformuojanti ir t.t.

Mes dažniausia išleidžiame iš akių patį pagrindinį faktą, kad mūsų spauda verčiasi visai kitais pagrindais, negu australiškoji. Australiškoji spauda visų pirma informaciją perka, moka pinigus už kiekvieną iš pašalies suteiktą informaciją, o taip pat turi armiją samdytų žurnalistų, kurie neriasi iš kailio, kad kuo tiksliau ir greičiau savo laikraštį informuotų. Mes gi viso šito neturime. Mes vos išlaikome šiaip taip redaktorių, o kad bendradarbis bent pašto ženklams gautų iš savo laikraščio, tai ir kalbos nėra. Negana to, kad nors visuomenė parodytų bent šiek tiek respekto spaudos žmogui, bet ir to nesulaukia, o daugiau ir greičiau gauna priekaištų, netgi grasinimų. Ištikimieji spaudos darbuotojai vis tiek pasišventusiai savo duoklę atiduoda nelaukdami nei padėkų, nei užtarnauto respekto.

Tačiau žvelgiant į ateitį perspektyvos vaidenasi labai liūdnos. Organizacijos sau darbuotojų tikrai nepritruks - visada atsiranda norinčių dirbti ir vadovauti, bet kiek kitaip su spauda: pakaitų tuo tarpu neturime ir nėra vilties, kad jų atsiras. Iš jaunuomenės beveik nėra tokių idealistų ir linkusių spaudos darbui, bet juo labiau nėra gerai mokančių lietuviškai. Gi senieji vardai vienas po kito dingsta iš spaudos puslapių. Jau šiandien redaktoriams tikras galvosūkis, kuo užpildyti kad ir neskaitlingus puslapius. Tiesa, yra dar svetur leidžiamų lietuviškų laikraščių, ir neskrupulingas redaktorius visados gali kitur spausdintą medžiagą panaudoti savo laikraščiui. Jau kiti panašiai praktikuoja, tačiau bent kiek savigarbos turįs redaktorius šito kiek galėdamas vengia, nes iškarpom besiverčiąs laikraštis niekad neturės savo veido nei tinkamo prestižo.

Žodžiu, mūsų spauda Australijoje artėja prie neišvengiamos krizės: atrodo, greičiau pritrūksime bendradarbių, negu skaitytojų. Čia reikėtų mums visiems kiek rimčiau susirūpinti, kad bent informacija nenukentėtų. Sakysim organizacijos turėtų pramatyti iš savo tarpo žmogų, kuris teiktų iš savo veiklos nuolatinę informaciją spaudai. Tenebijo pradedą rašyti ar sunkiai berašą lietuviškai. Šioje vietoje visados redaktorius pagelbės, kad jų informacija ar rašiniai būtų tinkami spaudai. Su laiku pramokstama ir rašyti. Atsiminkime, kad mūsų spauda yra mūsų gyvenimo veidrodis. Šiuo atveju mūsų spaudai bendradarbiai labiau reikalingi, negu pinigai. Praktiškai pinigų tuo tarpu netrūksta ir reikalui esant niekas negailės primesti vieno kito dolerio, kad išlaikytume savo laikraštį, bet nusipirkti bendradarbį nėra taip jau lengva ir paprasta. *(v.k.)*

Brazilija

MISIJONIERIUS KUN. F. BENDORAITIS, medicinos gydytojas, po ilgų pastangų įsigijo laivą "Gerasis Ganytojas" ir jį pritaikė ligoninės reikalams. Ši plaukiojanti ligoninė turi raštinę, ambulatoriją, gydytojo ir dantisto kabinetus, laboratoriją, kambarį ligoniams, salę, valgyklą, keturis miegamuosius, yra aprūpinta radijo siųstuvu. Laivas buvo pašventintas birželio 15 d. Randonijoje, Guajara-Miriam mieste. "Gerojo Ganytojo" laivu kun. dr. F. Bendoraitis šią vasarą plaukiojo Rio Guaporės upe, teikdamas pagalbą džiunglių gyventojams. Jam talkina dr. Vytas Kiaušas, medicinos studijas baigęs Australijoje. Atvykęs į III PLJ Kongresą, jis pasiliko Brazilijoje. Pradžioje dr. V. Kiaušas susidūrė su nemažais sunkumais, nes Brazilijos vyriausybė pareikalavo papildomų dokumentų, kurie jam pagaliau buvo gauti iš Australijos Rymantės Steponaitytės pastangų dėka. Dr. V. Kiaušui dabar jau suteiktos pilnos gydytojo teisės.

A.A.
FAUSTUI GRUŽAUSKUI

staiga mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame jo motinai Baltaragienei, broliams Gerui ir Laimukui, Birutei, vaikams Tomui ir Raimondui.

O. ir J. Maksvyčiai
I. ir K. Daniškevičiai

Melbourno Lietuvių Klubo narį
FELIKSĄ SODAITĮ,
liūdintį dėl savo motinos mirties Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučiame.

Melbourno Lietuvių Klubo Taryba

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA

„TALKA" LTD.

- Moka už indėlius (deposits) 7% metinių palūkanų, už terminuotus indelius 10% (nemažiau $ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo t.y. birželio 30 d., už atsiimtus term. ind. metų bėgyje - 4%), už įnašus (shares) iki 10% dividento.
- Teikia paskolas iki $ 10000 įkeičiant nekiln. turtą, iš 11%, asmenines paskolas iki $ 3000 su garantuotojais iš 12%, iki $ 1000 be garantijos iš 13%. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.
- Įstaiga veikia:

Melbourne šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p. Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne.

Pašto adresas: "TALKA", Box 4051, G.P.O Melb. 3001.

Adelaidėje, sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namai, 6 Eastry St., Norwood.

Australijos Lietuvių Fonde

AUKOS prof. J. Marvan knygos išleidimui (skliausteliuose bendra šiam tikslui aukotojo suma):

200 dol.: Liet. Koop. Kredito Draugija "Talka" (300).

25 dol.: Melb. Apyl. Valdyba (160), p. M. Reinke (Adel.).

10 dol.: p. V. Jakutis (Melb. 69).

AUKOS A.L. Fondui per įgaliotinį Canberroje A. Balsį:

Po 5 dol.: p.p. L. Vrubliauskas, J. Voveris.

AUKOS Adelaidės tautiečių per įgaliotinį S. Dainių:

10 dol.: p. V. Ratkevičius.

Po 5 dol.: p.p. V. Kiverienė (10), K. Cieminis, J. Dapšys, V. Stalba, A.V. Vitkūnai, Č. Zamoiskis.

Po 4 dol.: p.p. kun. A. Spurgis, R. Dičiūnas, R. Žukelis.

3 dol.: p.p. J.V. Vosyliai (8).

Po 2 dol.: p.p. A. Blandis (4), A. Jucius (4), K. Varnas (4), S. Urnevičius (22), N. Carterienė, E. Davis, J. Deckis, J. Dundaitė, P. Džiugelis, S. Jablonskas, V. Janulis, N. Masiulis, K. Pocius, K. Puidokas, J. Rupinskas, A. Skiparis.

Po 1 dol.: p.p. J. Dyse (3), J. Mockūnas (2), K. Bridžius, A. Gudaitis, P. Kanas, J. Mockūnas, W. Paluk, V. Rupinskienė, R. Sidabras, B. Strakas, V. Starinskas, P. Šimkienė, A. Zakarevičienė.

40 centų - XX.

AUKOS Geelongo tautiečių per įgaliotinį P. Vaičekauską:

10 dol.: p. P. Vaičekauskas.

Po 5 dol.: p.p. E. Jomantas (15), A. Žvirblis (35), A. Baltrūnas.

Po 2 dol.: p.p. I. Dargvainis, V. Garalevičius, E. Matulionis (4), V. Povilaitis, S. Slavickas (27), O. Sirvydinis, K. Starinskas ir S. Šutas.

A.L. Fondo Valdyba nuoširdžiai dėkoja tautiečiams už paramą, o taip pat Fondo įgaliotiniams už gražias pastangas. Visi tautiečiai ir organizacijos skirkime savo dalį Fondui. Kiekviena suma su dėkingumu laukiama.

A.L. Fondo Valdyba

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDO ĮGALIOTINIAI:

ADELAIDE - S. Dainius, 25 Manuel Ave., Blair Athol, S.A. 5084
CANBERRA - A.V. Balsys, 22 Ferguson Cr., Deakin, A.C.T. 2600
GEELONG - P. Vaičekauskas, 13 Malcolm St., Bell Park, Vic. 3215
MELBOURNE - I. Alekna, A.L.F. iždn., 50 Errol St. Nth Melbourne 3051
PERTH - prof. Z. Budrikis, 7 Hotchin St., Nedlands, W.A. 6009
SYDNAY - B. Stašionis, Liet. Klubas, 16 -18 East Ter. Bankstown 2200

MIRUSIEJI

A.A. JUOZAS ČEPONIONIS

Rugsėjo 24 d. Sydnejaus priemiestyje Kogarah St. George ligoninėje mirė Juozas Čeponionis (sutrumpintai Čeponis). Velionis buvo 53 m., šeimos nei giminių Australijoje neturėjo. Vienas brolis yra dar gyvas Lietuvoje.

Juozas gimė Dzūkijoje, Petravičių kaime, Šventežerio valsčiuje, užaugo su dviem broliais savo tėvų apie 10 ha ūkyje. Karui prasidėjus ir vokiečiams okupavus Lietuvą Juozas buvo prievarta išvežtas į Vokietiją darbams, bet buvo nuvežtas darbams į Prancūziją. Po karo jis dirbo statyboje ir po aštuonerių metų susitaupęs apie 1951 m. atvyko į Australiją. Čia iš pradžių dirbo kaip stalius vienoje dirbtuvėje, kurioje nelaimingo atsitikimo metu prarado dešinės rankos du pirštus ir pusę delno. Už tai iš draudimo įstaigos jis gavo nemažą sumą pinigų. Jis nusipirko Wollongong mieste namą ir dar sklypą, ant kurio savo jėgomis pasistatė antrą namą. Rankai sugijus jis vėl stojo dirbti Water Boarde. Kadangi buvo labai darbštus ir taupus, jis įsigijo net keturis namus ir dar nemažą sumą pinigų banke. Per pastaruosius keletą metų jis darbavosi tik apie savo namus pragyvendamas iš gaunamos nuomos. Netrukus susirgo leukemija, kuri per trumpą laiką ir nuvarė į kapus. Ligoninėje žinodamas savo beviltišką padėtį ir gydytojo patariamas jis pasikvietė advokatą ir pasirašė testamentą, savo turto didelį dalį paskirdamas broliui Lietuvoje ir stambiomis sumomis apdovanojo eilę lietuviškų organizacijų, kokias jis tik žinojo. Taip pat neaplenkė ir savo artimų bičiulių.

Velionio Juozo laidotuvėmis pasirūpino wollongongiškis Jonas Černiauskas. Religines apeigas iškilmingai atliko lietuviai kunigai P. Butkus ir P. Martuzas.

Lietuvių bendruomeniniame gyvenime velionis Juozas mažai kur rodėsi, bet buvo gilai tikintis katalikas ir savo bažnyčiai aukų negailėjo. Už tat net tos bažnyčios vienas kunigas iš Wollongong dalyvavo jo laidotuvėse ir tarė angliškai atsisveikinimo žodį.

Apie šimtinė Wollongong lietuvių ir sydnejiškių dalyvavo Juozo laidotuvėse.

Aš jo artimas kaimynas dzūkas visiems dalyvavusiems jo paskutinėje kelionėje, kun. P. Butkui, kun. P. Martuzui ir visiems tautiečiams tariu savo dzūkišką ačiū.

A. Talandis

AKADEMIKŲ SKAUTŲ VEIKLOJE

...DEMINIO SKAUTŲ SĄJŪ- ...) (ASS) SUVAŽIAVIMAS

...gsėjo 3-5 dienomis Gintaro va- ...etėje, Unison Pier, Mich. (apie ... nuo Čikagos), buvo suvažiavę ... nariai. Suvaživimo tikslas - iš- ...syti ir išdiskutuoti vadovų pra- ...nus, susumuoti atliktus darbus ...ustatyti ateities darbo gaires. ...raizdžiu būdu ar per įgaliotus ...enis dalyvavo 198 nariai iš Čika- ... Los Angeles, Toronto, Detroi- ...Clevelando ir Bostono ASS pa- ...nių. Australijoje ir kitur gyve- ...tieji nariai prisijungė prie suva- ...usiųjų savo laiškuose išreikš- ...is nuomonėmis.

...ranešimus patiekė ASS vadijos ...n. V. Statkus ir atskirų šakų - fi- ...erių, vytiečių ir studenčių skau- ... pirmininkai, o taip pat ASS ...ntyje veikią Adakeminės Skau- ...s Leidykla ir Vydūno Šalpos ...das.

...lemenką veiklą yra išplėtusi ...ad, Skautijos Leidykla, išleidusi 9 ...gas, beveik visas stambias. Šiuo ...tu spausdinama istoriko, dr. A. ...išto, veikalas apie dr. Joną Šliupą ...ulk. K. Škirpos atsiminimai (1200 ... rakraštis).

...Vydūno Šalpos Fondas yra parė- ...s 128 studentus, išduodamas ...2.000 paskolų, 18 studentų gavo ...pendijas lituanistikai studijuoti. ...a ketvirti metai iš eilės premijuo- ...ni pasižymėjusieji įvairių sričių ...mieji veikėjai.

...Pasibaigus pirmos dienos posė- ...iams buvo suruoštas supažindini- ...is su nauju Akad. Skautijos lei- ...klos leidiniu - pogrindžio "Aušra", ...urį atsilankė ir svečių vasarotojų - ...ie 200 asmenų. Veikalą aptarė ...enas jo sumanytojų ir ruošos dar- ...talkininkų, dr. T. Remeikis (kny- ... redagavo J. Dainauskas). Per- ...ausdinti penki šiuo metu okupuo- ...je Lietuvoje leidžiamos pogrindžio ...Aušros" numeriai. Dr. Remeikis ...vo paskaitoje apžvelgė lietuvių ...zistenciją ir suskirstė ją į tris ...irtingus pasipriešinimo etapus, ...rių paskutinis - disidentinio pasi- ...riešinimo etapas ir iššaukė rezis- ...mcinę spaudą. Jo paskaitos metu ... Visockytė ir dr. V. Vasaitienė ...skaitė ryškesnes ištraukas iš J. ...asanavičiaus ir pogrindžio "Auš- ...os".

Pirmoji suvažiavimo diena baigta ...nagiu laužu.

Antra suvažiavimo diena pradėta ...amaldomis, po jų buvo tęsiami po- ...ėdžiai, pradėti J. Dainausko pas- ...aita ir simpoziumu, tema "ASS ...eikimo kryptis šiuo metu". Daly- ...avo 6 prelegentai, daugumoje jau- ...ieji akademikai. Diskusijų metu į jas įsijungė virš 20 asmenų, jų tarpe J.A.V. LB Švietimo Tarybos pirm., Br. Juodelis. Išryškintos lietuviško darbo sritys, kuriose ASS nariai turėtų aktyviai reikštis, ypač lietuviško švietimo bei lietuvybės išlaikymo reikaluose. Kalbėtojai pabrėžė, kad gyvenimas keičiasi, turi keistis ir ASS — peržiūrėti savo organizacinę struktūrą ir pakreipti ją lietuvybės išlaikymo reikšmingesne vaga.

Vakarinėje programoje, dalyvaujant ir svečiams, aktorius Jonas Kelečius, savo žmonos - aktorės talkinamas, patiekė S. Beckett'o "Paskutinį Krabo įrašą" ir Pulgio Andriušio apsakymą "Neįleido".

Antroji suvažiavimo diena baigta jaukiu pobūviu, pasilinksminimu.

Trečioji suvažiavimo diena skirta nutarimų susisteminimui ir rezoliucijų priėmimui.

Nutarta ateinančiais metais suruošti studijų savaitę, aktyviai dalyvauti jubiliejinėje skautų stovykloje, remti skautų-čių organizacijos darbus, paremti lituanistines mokyklas, einant į jas mokytojais ir siunčiant savo vaikus, paruošti specialią studijinę anketą mūsų jaunimui kad išaiškinus jo dabartines aspiracijas, daryti viską, kad pasyvūs ASS nariai būtų aktyvesni lietuviškame gyvenime ir organizaciniame darbe.

Australijos Rajono
LSS SKAUTŲ
PADANGĖJ

Leidžia: LSS Australijos Rajono Spaudos Skyrius. Rašinius siųsti v. B. Žalio adresu: 9 Lloyd Ave, Yagoona, N.S.W. - 2199.

Skaučių "Project '77"

Pavasario saulutei maloniai šildant spalio 9 d. į Sydnejaus Showground suskrido iš visų NSW valstijos kampų virš 20.000 paukštyčių, skaučių ir vyresnių skaučių. Project 77 sąskrydis parodė, kad skautavimas nėra pasenęs dalykas, o pilnas naujenybių. Pirmą kartą šiame sąskrydyje dalyvavo etninių grupių skautės. Sydnejaus "Aušros" tunto skautes atstovavo sesės v.s.v.sl Eglė Žižytė - Suchowerskyj, v.s.v.sl. Ginta Viliūnaitė, psl. Rita Barkutė, Linda Bieliūnaitė ir Julija Stašionytė. Mėlynai ir rudai uniformuotų australų skaučių jūroje mūsų sesės išsiskyrė savo gražiomis uniformomis ir spalvingais ženklais. Jos atkreipė visų dėmesį. Smalsesnieji klausė, kas jos tokios, ką atstovauja ir iš kur atvyko. Daugelis net jas fotografavo pavieniui bei grupėje.

Sąskrydį didžiojoje aikštėje atidarė ir pasveikino NSW gubernatorius ir skautų šefas Sir Roden Cutler ir skaučių šefė Lady Cutler. Mūsų sesės įteikė jiems ir NSW skaučių vyriausiai vadovei anglų - lietuvių kalboje išleistą leidinėlį "Lithuanian Scouts in Australia".

Viename dideliame pastate buvo skaučių rankdarbių, užsiėmimų ir kitokių darbų paroda. Mūsų skautės kartu su kitomis egzilų skautėmis savo kampą užpildė informacija apie Lietuvą, mūsų skautavimą, vienu kitu tautišku rankdarbiu bei margučiais. Aukštieji svečiai bei žiūrovai domėjosi tuo kampeliu.

Sąskrydis tęsėsi visą dieną su įvairiais skautiškais užsiėmimais ir pavakarėje užbaigtas didžiuoju laužu.

B.B.

Mūsų skautės australių skaučių sąskrydyje. Iš k.: Eglė Žižytė-Suchaverskyj, Linda Bieliūnaitė, Rita Barkutė, Julija Stašionytė, Ginta Viliūnaitė

Akad. skautų suvažiavimas

Akademinis Skautų Sąjūdis (ASS) jau žengia į 54-tus gyvavimo metus. J.A.V. ir Kanadoje ASS, kaip trečioji LSS šaka, yra atlikęs nemenkus darbus lietuviškai skautijai, o taip pat padarę žymių įnašų į visą lietuvišką kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą.

Australijoje turime tik vieną ASS skyrių Adelaidėje, tačiau turime eilę asmenų, kurie su ASS ryšių nebeturi, ar tik asmeniškai palaiko kontaktą su ASS - filisterių, Korp! Vytis, ar Studenčių Skaučių Draugovės Centrinėmis Valdybomis.

Į VI-ją Tautinę Stovyklą Australijon, iš J.A.V. ir Kanados atvyksta keliolika ASS narių, Susitarus su ASS Vadijos ir Adelaidės ASS Skyriaus pirmininkais ir VI TSR Komitetu, nutarta stovyklos metu padaryti ASS sueigą.

Sueigos tikslas:

1) Atnaujintiryšius ir užmegsti naujas pažintis tarp dabartinių ASS narių ir buvusių praeityje vytiečių, studenčių draugovių narių ir filisterių.

2) Supažindinti stovyklaujančius skautininkus-kes, židiniečius, vyr. skautes, sk. vyčius ir vyr. amžiaus skautus-tes su ASS veikla bei tradicijomis. Jie sueigoje dalyvaus svečių teisėmis.

Sueigos vieta: VI T.S. stovyklavietė.

Laikas: 1978 sausio 7 d.(šeštadienį) 2 val. popiet.

Sueigą praves(fil. v.s. kun. Antanas Saulaitis (iš J.A.V.).

Labai prašome visus buvusius akademikus skautus-tes, kurie VI TS nestovyklaus, kad bent atvyktų į ASS sueigą. Tie kurie vyktų tik į sueigą, prašomi pranešti iki gruodžio 1 d. ASS Įgaliotiniui prie LSS Australijos Rajono Vadijos: 18 Gloucester Rd., Epping, N.S.W. - 2121.

fil. ps. Iz. Jonaitis
ASS Įgaliotinis

Literatūrinis konkursas

Pernai, lapkričio 15 d. Akademio Skautų Sąjūdžio Adelaidės skyrius buvo paskelbęs literatūrinį konkursą paskirdamas premiją 500 dol. Konkursas baigiasi 1977 m. lapkričio 1 d. Konkurso iniciatoriai pakvietė V. Kazoką sudaryti Jury Komisiją prisiųstiems darbams įvertinti ir paskirti premiją. Tokia komisija jau sudaryta: pirm. V. Kazokas, nariai: Pajauta Pullinen, Elena Jonaitienė, Balys Barkus ir Jurgis Janavičius.

Iki šiolei Konkurso Vertinimo Komisija yra gavusi vieną veikalą, kuris šiuo metu Komisijos narių skaitomas. Tikimasi, kad iki lapkričio 1 d. gali atsirasti ir daugiau kūrinių. Visais konkursą liečiančiais reikalais kreiptis į ASS sekretorę p. B. Mockūnienę, 4 Avon St., Kurralta Park, S.A. 5037.

LITERATŪRINĖ POPIETĖ

Spalio 9 d., Sydnejaus Lietuvių Klubo patalpose, Bankstown'e, įvyko Sydnejaus Senųjų Skautų Židinio suruošta literatūrinė popietė - pristatymas Sydnejaus liet. rašytojų paskutinių dvejų metų laikotarpyje išleistų knygų.

Buvo pristatytos: Antano Skirkos poezijos rinkinys TU ESI NEPAMIRŠTAMA, Vytauto Janavičiaus — NEVYKĖLIO UŽRAŠAI, Aldonos Veščiūnaitės poezijos rinkinys ŽODŽIAI KAIP SALOS, Marijos M. Slavėnienės atsiminimų tomas — PUTINAS MANO ATSIMINIMUOSE, Juozo Almio Jūragio antrasis poezijos rinkinys AKMENS IR PAUKŠČIO METAS ir Avos Saudargienės kelionės įspūdžių tomas TOLIMŲ KRAŠTU MIRAŽAI.

Programoje, be pačių židiniečių, talkininkavo visa eilė kultūrininkų: V. Kazokas, P. Rūtenis, S. Skorulis, V. Juška; autoriai: A. Janavičienė, A.J. Jūragis, A. Saudargienė, A. Skirka, M.M. Slavėnienė; "Aušros" Tunto jaunieji menininkai: J. Bogušaitė, D. Gečiauskas, V. Viliūnaitė, G. Zigaitytė-Hurbienė, E. Žižytė–Suchoverskienė. Programą apipavidalino Danutė Skorulienė.

Salę puošė autorių išleistų knygų parodėlė.

Kažkuris filosofas tarė:
—Visa gyvenimo išmintis — mokėti būti savo vietoj: pirma būti vaiku, vėliau — jaunuoliu, paskui — suaugusiu ir pagaliau seniu. Tai reiškia: džiaugtis, mylėti, dirbti, mąstyti ir ilsėtis.

VI T.S. artėjant

SKAUTŲ TAUTINĖ STOVYKLA

Pasaulinei lietuvių Tautinei Stovyklai Australijoje pasiruošimas vyksta sėkmingai. Tikimasi iš užjūrių susilaukti virš 120 svečių.

Užsienio svečiai turės patys apsimokėti kelionės išlaidas, bet mes stengsimės juos priimti lietuvišku vaišingumu, apmokant jų viešnagę Australijoje. Tam reikia nemažai finansinių lėšų.

Stovyklos Fondas jau yra sukaupęs gražią sumą, bet dar trūksta kelių šimtų dolerių padengti stovyklavimo ir kitas kelionės išlaidas Australijoje mūsų svečiams.

Žinodami mielų tautiečių palankumą ir pritarimą Lietuvių Skautijos idealams, bei rūpėstį lietuviškumo išlaikymui mūsų jaunimo tarpe, kviečiame visus, kurie dar nėra prisidėję savo auka, paremti stovyklos fondą rėmėjo - mecenato $ 100 įnašu, arba bent ir mažesne parama.

Aukas priima Tautinės Stovyklos Fondo įgaliotiniai s.fil. B. Barkus Sydnejuje, s. V. Keraitienė Canberroje, s.v.v.sl. V.P. Neverauskas Adelaidėje, j.ps. Dr. R. Šarkis Geelonge ir p. I. Alekna "Talkoje" bei T.S. iždininkas j.s. Vyt. Vaitkus Melbourne.

Siunčiant paštu, prašome čekius rašyti "SKAUTŲ STOVYKLA" ir laišką užadresuoti: "Talka" Ltd., Box 4051, G.P.O., Melbourne, Vic. 3001.

VI T.S. Rengimo Komitetas

Specialus Mūsų Pastogės Spaudos Baliaus moterų "ansamblis", baliaus programoje atlikęs lietuviškų dainų pynę. Iš kairės vadovė M. Umbražiūnienė, G.E. Kazokienė, O. Maksvytienė, D. Karpavičienė, V. Laukaitienė, K. Bitinienė, M. Karpavičienė, V. Antanaitienė.

Mūsų Pastogė dėkoja

Jau pereitame Mūsų Pastogės Nr. skaitėme, kad šių metų Spaudos Balius buvo labai sėkmingas: davė virš 1300 dol. pelno. Be abejonės, tokį sėkmingą parengimą ruošiant reikėjo ir daug darbščių rankų, kad viskas vyktų darniai ir sklandžiai. Pirmoj eilėj išskirtina padėka priklauso p. G.E. Kazokienei: ji ir programą suorganizavo, ir baliaus salę vainikais originaliai išpuošė, loteriją pravedė. Bene didžiausia baliaus atrakcija buvo loterija su ypatingai vertingais fantais. Ačiū fantų aukotojams E. Kubbos, V. Kabailienei, A. Vingiui, S. Montvidui ir L. Urbonui už aukotus paveikslus, J. Janavičienei ir D. Karpavičienei už keramikos išdirbinius, auksakaliui M. Smith už žiedą, M. Kavaliauskienei už specialų spaudos tortą, A. Jablonskienei už lėlę, Kazokams už pietų servizą. Dėkui bilietų platintojoms M. Karpavičienei, M. Radinienei, A. Mikutavičienei, I. Daniškevičienei. Taip pat dėkingi G.E. Kazokienei už loterijos pravedimą ir M. Umbražiūnienei bei svečiui iš Adelaidės V. Dumčiui už laimingų bilietų ištraukimą.

Baliaus programa buvo kukli, bet efektinga. Ačiū p. M. Umbražiūnienei už paruošimą ir dainininkėms už jautrias dainas: G. Kazokienei, M. Karpavičienei, D. Karpavičienei, V. Antanaitienei, O. Maksvytienei, V. Laukaitienei ir K. Bitinienei.

Visus svečius maloniai nuteikė neįprastas salės išpuošimas vainikais. Juos pynė I. Galinaitienė, A. ir A. Jablonskiai, V. Dumčius, V. Jaras, o salėje iškabino B. Stašionis. Ačiū jums.

Visi baliaus svečiai buvo pavaišinti skania ir patiekalais turtinga vakariene. Už tai esame dėkingi Klubo šeimininkei G. Kasperaitienei. Ji taip pat iš savo išteklių svečius vaišino kava ir pyragaičiais. Šalia to dar pyragų aukojo V. Ramanauskienė ir T. Simniškienė. Ačiū mieloms ponioms ir šeimininkei.

Į balių tegalėjo patekti svečiai tik su bilietais. Prie durų kontroliuodamas šias nelengvas pareigas atliko St. Šatkauskas. Ačiū, Stasy.

Visi baliaus svečiai dėkingi ALB Krašto Valdybos pirm. prof. A. Kabailai už jaukų žodį balių atidarant ir Vl. Dumčiui už malonius sveikinimus iš Adelaidės.

Ypač nuoširdi ir gili padėka Syd. Lietuvių Klubo Direkcijai už leidimą naudotis klubo patalpomis ir už visokią tiesioginę ir netiesioginę paramą bei malonų klubo tarnautojų patarnavimą. Dėkui Klubo vedėjui p. B. Stašioniui kuris buvo baliaus rūpestingas ir visur palankus šeimininkas.

Pabaigai reiškiame didelę padėką visiems Mūsų Pastogės bičiuliams - baliaus svečiams, savo dalyvavimu ir dosnia ranka parėmusiems Mūsų Pastogę.

Mūsų Pastogės Leidėjai ir Administracija

Vaizdai iš Mūsų Pastogės Spaudos baliaus

Nuotraukos Jono Šarkausko

Svečias iš Adelaidės V. Dumčius Spaudos baliaus ekstazėje susitikęs baliuje su Kazyte Bitiniene

Susitikę sp. baliuje Mūsų Pastogės gimdytojai ir augintojai: Ona Baužienė, ALB Garbės Narė ir Moterų D-jos pirmininkė ir Vytautas Simniškis, Sydnejaus Liet. Klubo pirmininkas

Mūsų Pastogės štabas Spaudos Baliuje. Iš k.: tekstų rinkėja Aldona Jablonskienė, redaktorius V. Kazokas, administratorė Liuda Stašionienė ir nuolatinis Mūsų Pastogės talkininkas, dabartinis Syd. Liet. Klubo vedėjas B. Stašionis

viltys išsipildė

SKAUTŲ LOTERIJOS REZULTATAI

Lietuvių Skautų Sąjungos Australijos Rajono Vadija pravedė loteriją Šeštosios Tautinės Stovyklos lėšoms papildyti. Spalio 16 d. buvo ištrauktas laimingas bilietas. Laimikis - kelionė dviem asmenims lėktuvu į N. Zelandiją ir atgal, kurį paaukojo PALANGA Travel savininkai R. ir M. Cibai, teko bilietui Nr. 5010. Laimėtoja - p. D. Bartkevičienė iš Sydney.

Vadija

"AUŠROS" TUNTE

GEGUŽINĖ INGLEBURN'E

Sydnejaus "Aušros" Tuntas, drauge su Sporto Klubu "Kovu" spalio 16 d. surengė automobilių lenktynes, kurios užsibaigė skautų stovyklavietėje Ingleburn'e. Vėliau, ten vyko pamaldos, kurias atlaikė kun. P. Butkus, gegužinė, iešminė, loterijų bilietų traukimas ir kt.

SSS ŽIDINIO SUEIGA

Sydnejaus Senųjų Skautų Židinio trumpa sueiga įvyko spalio 16 d., Ingleburn'e. Vyresnieji broliai ir sesės tarėsi VI Tautinės Stovyklos ir kt. reikalais. Sueigą pravedė Židinio tėvūnas v.s. A. Jakštas.

B.Ž.

Britai prieš nacionalizaciją. Neseniai britų vartotojų tarybos pirmininkas pareiškė, kad nacionalizuotos įmonės elgiasi kaip "viduramžių baronai". Tokios nacionalizuotos įmonės gali savo nuožiūra kelti kainas, nesirūpinti gaminių kokybe, nes neturi konkurencijos.

***

Rusų pogrindžio spauda spėja, kad kovotojas už žmogaus teises Sov. Sąjungoje Dr. A. Sacharovas galįs būti greitu laiku ištremtas iš Sov. Sąjungos, kaip kad buvo su rašytoju A. Solženicinu.

***

Pasaulio prekyboj didžiausia prekė yra ginklai. Daugiausia ginklų parduoda Jungtinės Amerikos Valstybės, jo jų eina Prancūzija.

***

Pas Kanados lietuvius

MAŽAS KELMAS — SKAUDI RAKŠTIS

Beveik kiekvienam yra tekę girdėti posakį "mažas kelmas - didelį vežimą verčia". Kiekvienas lietuvis ūkininkas žino, kad tas posakis yra teisingas. Jis iš dalies tinka ir mūsų veiklai apibūdinti. Negalima reikalo išpūsti ir tvirtinti, kad saujelė lietuvių gali išversti iš kojų plačiąją Rusiją, bet... kad lietuvių išeivija yra jai didelė rakštis, drumsčianti raudonųjų nuotaiką ir skaudinanti jų lengvai pažeidžiamas vietas, - tai tas yra tikra tiesa. Ne tik Jungtinių Amerikos Valstybių, bet visų kraštų (jų tarpe ir Australijos bei Kanados) išeivija šioje srityje vaidina svarbų vaidmenį. Kanadoje gyvena virš 27.000 lietuvių, susispietusių į 18 apylinkių. Yra dvi didžiosios apylinkės, būtent, Montrealis ir Toronto, veikli vidutinio dydžio Hamiltono apylinkė, veiklios mažosios apylinkės Otava, Niagaros pusiasalis (St. Catharines ir Welland), Londonas, Delhi ir kt. Iš visai mažų, žymėtinos: Rodney - jaunimo lietuviškumu ir Thunder Bay - lietuviška reprezentacija. Visų pajėgiausia apylinkė yra Torontas su maždaug 12.000 lietuvių, 600 vaikų lituanistinėje mokykloje, dviem katalikų ir viena evangelikų parapija, trimis svarbiais lietuvių centrais, daug stiprių inteligentinių pajėgų ir t.t. Visos veiklos čia neįmanoma aptarti. Sustosiu ties dviem pagrindiniais metiniais renginiais, būtent, Baltiečių Vakaru parlamento rūmuose ir Lietuvių Dienomis.

Kaip minėjau, Otavos apylinkė dabar yra bene pati veikliausia iš mažųjų apylinkių. Ji turi gal tik kokį šimtą narių, bet jos darbai yra tikrai dideli. Anksčiau ryškiai reiškėsi prof. Ramūnas su ponia, paskui Prisčepionka, inž. Danys ir kt. Čia rengiamos dailininkų A. ir A. Tamošaičių ir kitų menininkų parodos valstybinėse Kanados bibliotekose ir kitose panašiose patalpose, keliamas Lietuvos nepriklausomybės klausimas ir pan. Bet ypač Otavos lietuviai atkreipė į save kitų dėmesį kai bendra estų, latvių ir lietuvių organizacija, tiksliau — Baltiečių Federacijos Otavos skyrius, ėmėsi iniciatyvos ir pradėjo rengti Baltiečių Vakarus Kanados parlamento rūmuose. Jiems visada ateina į talką Bendruomenės Krašto valdyba ir Baltiečių Federacijos Centro valdyba. Šių abiejų valdybų pirmininku dabar yra tas pats asmuo J.P. Simanavičius. Baltiečių Vakaras yra skirtas kanadiečiams ir jo tikslas yra suteikti galimybę lietuviams suartėti su įtakingais kanadiečiais, padėkoti parlamentarams, senatoriams, ministeriams ir kitiems žymiems asmenims už parodytą palankumą ir t.t. Šiemet toks vakaras įvyko parlamento rūmų banketų salėje ir jame dalyvavo apie 220 asmenų, jų tarpe - 20 senatorių, 50 parlamento narių, užsienio reikalų ministeris D. Jamieson, žemės ūkio min. E. Whelan, buv. užsienio reikalų ministeris ir ministerio pirmininko pavaduotojas M. Sharp, šiemet pakeltas į Baltiečių Federacijos garbės narius, senato pirmininkė, valdančios partijos vadas senate, opozicijos vado pavaduotojas, J. Amerikos Valstybių ambasadorius, D. Britanijos aukštojo įgaliotinio pavaduotojas su žmona, Australijos aukštasis įgaliotinis M. Loveday su žmona, Vakarų Vokietijos ambasadorius su žmona ir eilė kitų žymių senatorių, parlamentarų ir diplomatinio korpuso atstovų ir t.t. Taip pat dalyvavo Canadian Press bei kiti spaudos atstovai ir parlamento spaudos galerijos žurnalistai.

Ta proga buvo surengta baltiečių tautodailės parodėlė ir vykęs koncertas. Lietuviai išstatė gintaro išdirbinius, o koncertinę dalį atliko ir Australijoje lietuviams žinoma mūsų solistė G. Čapkauskienė. Vakaras rengiamas jau penketą metų ir yra tapęs tradiciniu. Į jo surengimą noriai įsijungia ir patys senatoriai bei parlamentarai. Šiemet pagrindiniu kalbėtoju buvo min. Whelan. Buvo pasakyta eilė baltiečiams palankių kalbų. Praeitais metais Kanados ministerių kabinetas ir parlamentas (pastarasis bene pirmą kartą iš viso) oficialiai patvirtino, kad nepripažįsta Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą. Šiemet tai buvo pakartota simboliškai: Baltijos valstybių konsulai buvo oficialiai pristatyti parlamento nariams popietinės sesijos metu, į kurią jie buvo pakviesti ir pasodinti diplomatams skirtoje galerijoje. Tai įvyko Baltiečių Vakaro dieną ir juos pristatė valdančios partijos buv. ministeris parlamentas R. Stanbury. Išvakarėse visus tris konsulus senate pristatė senatorius C.W. Carter.

Taigi negausi Kanados sostinės lietuvių šimtinė (kartu su estais, latviais ir centro organais), išnaudodama geografinę padėtį, atlieka milžinišką uždavinį Lietuvos laisvinimo srityje. Savo sumanumu ir organizuotumu čia ypač pasižymi inž. J. Danys, dabartinis Baltiečių Federacijos Otavos skyriaus pirmininkas. Šis kelmas vežimo neapvers, bet... vis dėl to jis bus nemalonia rakštim, drumsčiančia raudonųjų ramybę.

Apie antrąjį metinį renginį - Lietuvių Dienas kitą kartą.

Darūnas

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Ateinančiais metais organizuojamos dvi ekskursinės grupės į Vilnių.
Pirmoji grupė išvyksta 1978 m. birželio 15 d.
Antroji grupė išvyksta 1978 m. rugpiūčio 10 d.
Dėl detalių rašykite ar skambinkite čia paduotu adresu bei telefonais.
Interesantus informuoja lietuviškai Algis Bučinskas tel. (02) 26 5066

Palanga Travel

364 Sussex St., Sydney, 2000. Tel. 26 2665, 26 2008, 26 3526, 61 3426

PAVESKIT SAVO ROPESČIUS MUMS

Mes parūpinam užsienio pasus, vizas, užsakom viešbučius, ekskursijas po miestus; parduodam bilietus lėktuvais, laivais ir kitom susisiekimo priemonėm į betkur pasaulyje.

streikomanija

Jei kas šį amžių aprašyt norėtų,
ilgai ieškot charakteringų vietų
tam nereikėtų. Imk bet kokį ruožą —
visi jie turi vieną bendrą bruožą:
(ar tai šalis, valstybė, kraštas,
kur laisvas žodis, laisvas raštas;
ar ten, kur žmogui uždrausta galvoti)
na, būtent — noras demonstruoti.
Vienur — iš reikalo, kitur — vis pagal vadą,
dažnai gi vien dėl to, kad palaikytų madą.

Atsisukau. Minia, štai, atbanguoja.
Penki gretoj; vadinas, demonstruoja.
"Už ką?" — paklausiu. "Šiandien mes prieš viską!"
Net saulės nesimato per plakatų mišką.

Kairioji Pakraipa su savo: "Ponų tarnas".
"Pražūsim!" — šaukia Dešinysis Sparnas.
O neutralieji rankas laužo: "Kokia gėda!"
Gi ekstremistai viduryj gatvės susėda.

"Vienybės ir tvarkos". — didoka grupė prašo.
"Mes iki paskutinio kraujo lašo
kovosime už tiesą, ypač tą — streikuoti!"
Entuziastiškai čia unijos supuola ploti.

"Monarchijoj net upės medučiu sau teka."
"Valio Respublika!" — kiti piktai atsako.
Ir Moterų Išsivadavimo tuojuždainuoja choras:
"Diskriminacija! Tie šovinistai... (meteoras)."
Pasinaudoję tuo, Gamtos Mylėtojai jau balsą kelia:
"Vai saugokime jūrą, kalną bei upelę."
Pravirksta ir Vartotojų Draugija: "Vargas vienas!
Vėl cento trečdaliu pabrango vakar pienas."

* * * * *

Žinau, žinau! Ne mano, taigi, pupos...
Bet — ėmė ir užėjo gan staiga toks ūpas;
nors galva plyšta, ir ausyse maudžia,
šaukiu ir aš: "Man batas spaudžia!"

Julija

FILOSOFAI IEŠKO ATRAMOS TIKROVĖJE

Užgęsus egzistencializmo švyturiui nuo 1950 metų jo vietoje atsistojo marksizmas ne vien tik kaip socialinė pakraipa, bet ir kaip ideologija. Marksistai užėmė vadovaujančias vietas tiek universitetų katedrose, tiek politinėse viršūnėse.

Tačiau susižavėjimas marksizmu greit perdegė. Prancūzijoje po 1968 m. studentų revoliucinio sąjūdžio marksistinės pažiūros susilaukė staigaus atolydžio. Šitam pervertinimui marksistinių pažiūrų ir ideologijos jauniems prancūzų mintytojams davė akstino geriau pažintas praktiškasis komunizmas ir socializmas. Iš tiesų, su nauja generacija filosofija bandoma grąžinti į žemę, į praktiškąjį gyvenimą, atsisakant platoniškų idejų pasaulio. Nepaneigdami Nietzsches šūkio "Dievas yra miręs", naujoji prancūzų filosofų generacija skelbia, kad ir Marksas yra miręs, tuo pačiu atsisakoma nuo ideologinio pagrindo žmonių ir bendruomenių santykiuose. Pagal naująjį požiūrį praktiškasis komunizmas turint galvoje Sov. Sąjungą ir Kiniją prarado savo revoliucinį veidą ir sustingo totalitarizmo biurokratiškume ir išsivystė į militarines galybes. Lygiai ir socializmas socialinių problemų neišsprendžia, nes įsigalėjęs jis virsta paprasčiausiu valstybiniu kapitalizmu, kuris daugeliu atžvilgių yra daug blogesnis už liberalinį kapitalizmą. Toks įtakingas jaunas filosofas Bernard Henri Levy prisipažįsta, kad jeigu jam tektų rinktis tarp barbarinio kapitalizmo, kuris atviras savikritikai, ir barbarinio socializmo, kuris tokios kritikos nepripažįsta,jis rinktųsi kapitalizmą.

AUSTRALIJOJE

Queensland valstijoje šiuo metu vyksta rinkiminė kampanija į valstijos parlamentą. Populiarusis Queenslando premjeras Mr. Bjelke - Petersen savo rinkiminėje kalboje pabrėžė uranijaus eksploatacijos bei eksporto svarbą Australijos dabarčiai ir ateičiai. Jo teigimu, uranijus yra pagrindinis energijos šaltinis, galįs išspręsti dabarties ir ateities energijos problemas ir kad jis yra gyvybiškai svarbus Australijos saugumui.

Pagal premjerą, statistika rodo, kad australų dauguma yra už uranijaus kasimą ir eksportą. Jis ypač priekaištavo neskaitlingai opozicijai ir komunistams, kurie aklai vykdo Maskvos nurodymus. Gaunasi nesąmonė, teigė premjeras, kai Australijos komunistai aršiai priešinasi uranijaus eksploatacijai kai tuo tarpu du komunistiniai milžinai - Sovietų Sąjunga ir raudonoji Kinija jau dešimtmečiais plėtoja uranijaus pramonę.

Skaitytojai pasisako

PO '77 KARNIVALO

Mūsų Pastogės spalio 10 d. numeryje tilpo žymios lietuvių tautinio meno žinovės ir propaguotojos p. Avos Saudargienės labai įdomus straipsnis, duodąs nemažą žiupsnį informacijų apie neseniai Sydnejuje buvusį Carnivale '77 - apie jo tikslus, jam pasirengimus, apie jame dalyvavusias tautines grupes ir jų pasirodymą. Pabaltiečius karnivale atstovavo lietuviai ir latviai. Lietuvius atstovavo "Dainos" choras, vadovaujamas Br. Kiverio ir Z. Belkutės, o tautinius šokius - "Gintaras", vad. Avos Saudargienė. (Ir "Sūkurys", vad. p. M. Cox, kitur pasirodęs - mano pastaba). Kaip p. Ava Saudargienė pabrėžia, ir "Daina" ir "Gintaras" buvo puikiai pasirengę ir tinkamai pasirodė. Tačiau šitas pasirodymas State Thatrette nedidelėj salėj praėjo beveik nepastebėtas. "Kur buvo lietuviška publika? Veidai raudonavo ieškant lietuvių žiūrovų tarpe. Nejaugi lietuvių imigrantų jau nedomina tautinis menas?" Giliai pergyvendama turėtą patirtį klausia p. Ava Saudargienė. Iš tikro mes, į kuriuos p. Saudargienė kreipia minėtus klausimus, turime suprasti jos nusivylimą ir pergyvenimus. Juk visi lietuviai - choristai ir šokėjai ir jų vadovai - dirbo su pasišventimu, nuvogdami nuo poilsio, nuo asmeninio gyvenimo, gal net mažiau svarbius darbus atidėdami į šalį. Tas truko mėnesius. Šalia sugaišto laiko jie turėjo rūpesčių ir išlaidų. Ir tai dėl to, kad galėtų parodyti mūsų tautos per šimtmečius krautą ir iki šiol saugomą turtą. Taigi, jie turėjo teisės laukti iš savo tautiečių bent supratimo ir įvertinimo. Kitokio atlyginimo jie nereikalavo. Bet kodėl mūsų visuomenė buvo šiuo atveju tokia šalta?

Pati straipsnio autorė pastebi, kad "trūko reklamos ir informacijos". (Šį kartą australų spauda, radijas, televizija irgi pašykštėjo informacijos). Mano manymu - tai tikra tiesa, gal net viena iš pačių didesnių priežasčių, kodėl lietuviai nerado į mažąjį State Thatrette kelio (šios vietos net adresą spaudoje buvo sunku užtikti). Juk mūsų visuomenė myli dainą, gėrisi tautiniais šokiais. Beveik kiekviename minėjime, tautinėse šventėse, spec. koncertuose be choro, be tautinių šokių trūktų jaukumo, pakilimo, pasigėrėjimo ir dvasinio džiaugsmo. Bet informacijos trūkumas mus visada kankina. Jei panašaus svarumo informaciniai straipsniai būtų tilpę mūsų spaudoje nuo karnivalo rengimo pradžios, neabejotina, kad visai kitokios būtų buvusios išdavos. Straipsnius būtų galėję papildyti redakcijos padaryti interview, būtų galėję tilpti kad ir maži, bet dažni priminimai su tikslia informacija, nurodant vietų adresus, tikslų laiką ir t.t. Juk šiais laikais niekas be informacijos ir reklamos neapsieina.

Man teko prieš kelerius metus panašų klausimą kelti spaudoje. Buvo pasiūlyta, kad kiekviena organizacija, saviveiklos vienetas, meninė trupė ar pan. savo valdybos sekretoriaus asmenyje (ar valdybos nario) turėtų nuolatinį korespondentą - informatorių. Redakcijos, gavusios neabejotinas informacijas, jas jau pačios galėtų išryškinti aukščiau minėtais būdais. Ši praktika pas mus mažai kur prigijo. Net ir po minėjimų, subuvimų ir pan. neretai medžiojami asmens, kurie apie tai parašytų į spaudą. Sumedžiotam tenka ieškoti medžiagos, nes ne viską gali savo atmintimi patikėti. (Už ir nedidelius netikslumus gauna "pipirų").

Šis apgailėtinas įvykis, apie kurį p. Ava Saudargienė taip jautriai rašo, ateityje neturėtų pasikartoti. Ir jei bus pakankamai tiksli ir pakartojama informacija, mūsų visuomenė nebus abejinga. Daina, tautinis šokis, tautinis rūbas ir t.t. - mūsų tautos kūrybos dalis, amžius kristalizavęsis, visokius bandymus išlaikęs - ir liks mūsų širdyse.

J. Slavėnas

NESKUBĖKIME SU PRIEKAIŠTAIS

Pereitame Mūsų Pastogės Nr. tilpo p. A. Saudargienės platesnis pasisakymas apie N.S.W. vyriausybės suorganizuotą spalio 1-9 d.d. Sydnejuje "Carnival '77", kur plačiausiai reiškėsi etninės grupės. Dalyvavo šiame karnavale ir lietuviai: Sydnejaus "Dainos" choras ir dvi tautinių šokių grupės - Gintaras ir Sūkurys. Nusiskundus, kad bendrai šiam karnavalui trūko tinkamos reklamos iš rengėjų - organizatorių pusės, autorė stipriai papriekaištauja vietos lietuviams, kad jie labai skystai dalyvavo mūsų meninių vienetų pasirodymuose.

Visai suprantamas autorės nusivylimas, nes rodytis apytuštei auditorijai tikrai nemalonu. Ir jeigu negausią publiką būtų gausiai papildę savo dalyvavimu lietuviai, vaizdas gautųsi visai kitoks. Tačiau iš kitos pusės ar būtų atsiradę priekaištų, jeigu salės būtų perpildytos kitataučiais ir be lietuvių? Manau, ir pati autorė, ir mes visi būtime laimingi, kad mūsų tautiniu menu gėrėjosi ir su juo buvo supažindinti kitataučiai. Betgi įvykus priešingai visą atsakomybę suversti saviesiems su skaudžiais priekaištais yra nepateisinama ir net užgaulu.

Iki šiolei niekas nesiskundė ir nepriekaištavo, kad patys lietuviai vengia savųjų pasirodymų ir nusigręžia nuo savo tautinio meno. Kiekvienu atveju, ar choro koncertai, ar tautinių šokių pasirodymai ar bet kokie kitokie renginiai visados buvo gausiai tų pačių mūsų tautiečių lankomi ir entuziastingai priimami. I Ir jie nemažiau patrauks tautiečių dėmesį ir ateityje. Vis tik šioje vietoje bet kokie priekaištai lietuvių visuomenei atkrinta, nes tie minėtų meninių vienetų pasirodymai buvo skirti daugiau eksportui, t.y. kitataučiams. O tai yra visai kitoks mastas. Galimas daiktas, kad čia visos pastangos ir yra išnešti mūsų tautinį meną už bendruomenės ribų ir atskleisti jį kitiems. Įsivaizduokime, jei mūsų tautiečiai būtų buvę tokie drausmingi ir jų apie šešetas šimtų būtų užpildę 400 vietų salę taip, kad joks pašalinis neprasiskverbtų, ar lygiai nepriekaištautume sau už perdidelį uolumą?

Gal mes daug kur apsileidę ir nepaslankūs, bet apkaltinti saviškius, jog nesidomina savo tautiniu menu, jau reikalas persūdomas. Pagaliau tautinis menas yra ir dailė, ir literatūra, ir išdirbiniai, net sportiniai pasirodymai, bet iki šiolei niekas net nebandė priekaištauti, kodėl kituose parengimuose tautiečiai nedalyvauja masiškai. Visi sutiksime, kad lietuviški blynai yra skanus patiekalas, bet negali reikalauti, kad juos patys per jėgą suvalgytume, kai jie skirti kitiems pavaišinti.

Teisingai, reklamos trūko tiek iš rengėjų, tiek ir iš savųjų pusės. Bet ir čia galėjo parodyti daugiau iniciatyvos ir dalyvavusių vienetų vadovybės plačiau painformuojant mūsų spaudą, iškabinant Lietuvių Klube plakatus, paskelbiant per radiją bei bažnyčią. Šito, deja, nebuvo. Tad juo labiau nepateisinami lietuviškai visuomenei priekaištai tautiniu atbukimu, nesidomėjimu savo tautiniu menu. Lietuviai tebėra jautrūs savo menui, ir iki šiolei rengėjų neapvylė.

Tenka pastebėti, kad Karnavale '77 dalyvavo ir kita nemažiau reikšminga tautinių šokių grupė "Sukūrys". Ji tegu ir be reklamos sėkmingai reprezentavosi nereikšdama jokių pretenzijų, kad į jos pasirodymus nesusirinko masiškai lietuviai.

V. Kikilis

KAS PADARYTA LAISVĖS KOVOJE?

Spalio 4 Belgrade prasidėjo 35-kių Helsinkio konferencijos dalyvių kongerencija - pasitikrinimas, kiek ir kaip kuris konferencijos narys vykdo Helsinkio susitarimus. 1976 birželio mėnesy buvo sudaryta komisija iš 12 JAV kongreso ir vykdomosios valdžios narių, kurie rinko žinias apie Helsinkio susitarimų laužymą. Tikimasi, kad JAV delegacija ta medžiaga remsis Belgrade.

Pati mūsų tauta, jos rezistentai, jau seniai registruoja nusikaltimus Lietuvoje prieš tautos ir žmogaus teises. Lietuvos katalikai jau šešti metai leidžia Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką, kurioje atsispindi tikinčiųjų persekiojimas. Taip pat vakarus pasiekė penki numeriai Aušros. Jos penktam numery lietuviai kreipiasi į Italijos, Prancūzijos ir Ispanijos komunistų partijos vadus ir prašo pareikšti, kad jie "nepritaria TSRS vykdomai tautinei politikai, mažųjų tautų slopinimui, jų dvasiniam genocidui".

1976 lapkričio 25 susidarė Lietuvoje grupė, kuri paskelbė Helsinkio susitarimų vykdymui remti manifestą. Ją sudarė: Tomas Venclova (jau išvykęs iš Lietuvos), Karolis Garuckas, Ona Lukauskaitė - Poškienė, Viktoras Petkus (jau suimtas) ir Eitmanas Finkelšteinas.

Ką mes, laisvieji lietuviai, esame padarę, kad žmogaus ir lietuvių tautos teisės būtų Belgrade ginamos?

Vlikas 1976 gruodžio 23 sudarė lietuvių žmogaus teisių komisijos branduolį ir jos pirmininku pakvietė prof. dr. Domą Krivicką. Dr. Krivickas gegužės 6-8 dalyvavo Vakarų Vokietijoje, Wild Bad Kreuth konferencijoj, kurios rengėjais buvo: Europos žmogaus teisių ir tautų apsisprendimo organizacija, jos būstinė Lucerne, Šveicarijoj, Communio Nova Bohemica (St. Gallen, Šveicarija) ir Hans Seidel fundacija (Miunchene, Vokietijoj). Dr. Krivickas įteikė dokumentus liūdijančius apie žmogaus teisių pažeidimą ir tikinčiųjų diskriminaciją Lietuvoje. Konferencijos pirmininkas, Miuncheno universiteto rektorius prof. dr. Nicolaus Lobkewicz buvo įgaliotas konferencijos darbus perduoti Helsinkio akto signatarams.

Jonas Jurašas gegužės 19 Kalbėjo Washingtone tarptautinėj konferencijoj "Žmogaus teisės po Helsinkio", kurios rengėjais buvo: Amerikos taryba už laisvę pasaulyje, Pavergtų tautų komitetas, Kardinolo Mindszenti fundacija, Žydų teisių taryba, Jauni amerikiečiai už laisvę ir kt. Jurašo pareiškimas buvo paremtas faktais, kurių didesnė dalis liudijo apie žmogaus teisių pažeidimą Estijoj, Latvijoj ir Lietuvoj. Jis įrodinėjo, kad Pabaltijo tautose etninio - kultūrinio išlikimo klausimas yra vienas iš svarbiausių, nes Maskva vykdo sistematingą rusifikacijos ir etninio genocido politiką.

Birželio 2-3 Pavergtų Europos tautų delegacija, kurioj dalyvavo dr. B. Nemickas, buvo priimta JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojo Europos reikalams John A. Armitage.

Pavergtų Europos tautų Kanados komiteto Otavos skyrius gegužės 11 pasiuntė memorandumus Kanados ministeriui pirmininkui ir Kanados užsienio reikalų ministerijai. Premjero Trudeau atsakyme pažymima, kad Belgrado konferencijoje Kanada stipriai pasisakys už žmogaus teises.

Birželio 7 Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniai atstovai JAV: dr. S.A. Bačkis, dr. A. Dinbergs ir E. Jaakson buvo priimti John A. Armitage, valstybės sekretoriaus pavaduotojo Europos reikalams. Ta proga jie įteikė atitinkamas notas.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa, kuriai vadovauja kun. K. Pugevičius, rugsėjo pabaigoje pradėjo siuntinėti anglų kalba paruoštą leidinį apie religinės laisvės pažeidimą Lietuvoje, panaudodama visą Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikoj paskelbtą medžiagą. Šį leidinį Lietuvių Religinė Šalpa išsiuntinėjo ne tik JAV, bet ir visam pasauly veikiančiom svarbesnėm valstybinėm ir religinėm institucijom, spaudai ir kt. To leidinio atspausdinti 5.000 egzempliorių.

Altos pirmininkas dr. K. Bobelis, balandžio 27 lietuvių, latvių ir estų bendro komiteto vardu, liudijo JAV Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijai Washingtone. Dr. K. Bobelis įteikė 7 puslapių pareiškimą ir jį dar papildė žodžiu.

JAV Bendruomenės pirmininkas A. Gečys gegužės 9 įteikė devynių puslapių memorandumą JAV Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijai Washingtone.

Lietuvių moterų klubų federacijos pirmininkė Irena Banaitienė rugpiūčio 24 pasiuntė JAV delegacijai Belgrado konferencijai raštą kalinių, šeimos narių, religinio persekiojimo ir kitais mūsų tautos teises liečiančiais reikalais.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga suorganizavo rugsėjo 24 JAV ir Kanados lietuvių, latvių ir estų žmogaus teisės reikalu demonstraciją Washingtone. Dalyvavo apie 4,000 žmonių. Kalbėjo senatoriai, kongresmenai ir disidentai - rezistentai.

Vlikas rugsėjo 19 išsiuntinėjo dr. D. Krivicko paruoštą politinį memorandumą laisvojo pasaulio vyriausybėm pasirašiusiom Helsinkio susitarimus. Memorandumą pasirašė Lietuvos diplomatijos šefas St. Lozoraitis ir Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas. Memorandumas yra dokumentuotas JAV prezidento Gerald Fordo, Prancūzijos prezidento Valery Giscard d'Estaing, Didžiosios Britanijos ministerio pirmininko Harold Wilson, Kandos užsienio reikalų ministerio Allan J. MacEachen pasisakymais, taip pat ir JAV kongreso ir Kanados parlamento nutarimais. Memorandumas taip pat pasiųstas JAV senatoriui Robert Dole. Jis yra JAV delegacijos Belgradan narys. Rugsėjo 24 pabaltiečių demonstracijoj senatorius Dole pareiškė, kad jis Belgrade reikalausiąs Pabaltijo valstybėm nepriklausomybės atstatymo.

Žmogaus teisių reikalais lietuviai veikė atskirai ar kartu su latviais ir estais ne tik tose valstybėse, kurios dalyvavo Helsinkio konferencijoje, bet ir kituose kraštuose, kaip Pietų Amerikoje ir Australijoje.

(Elta)

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Pasiruošimai būsimoms PLS žaidynėms, įvykstančioms kitų metų birželio 28 - liepos 1 dienomis Toronto, Kanadoje, vyksta pilnu tempu. Gražiai veikia organizacinis, varžybinis ir lėšų telkimo komitetai. Sudaryta žaidynėms tvarkyti nuostatai ir visos šventės programa. Be Kanados, lėšų telkimo komitetai veikia ir New Yorke, Čikagoje, Clevelande ir Detroite. Visos žaidynės vyks moderniame sportinių įrengimų komplekse, vakarinėje Toronto miesto dalyje, kuris apima 260 akrų plotą. "Olympium" pastate yra erdvios ir modernios salės krepšinio, tinklinio ir stalo teniso varžyboms, modernus olimpinis plaukimo baseinas. Stadione bus vykdomos lengvosios atletikos ir futbolo (soccer) varžybos, o čia pat esančiose aikštelėse - lauko teniso varžybos.

Spalio 15-16 dienomis Clevelande įvyko metinis ŠALFAS darbuotojų suvažiavimas, kur aptarta visas žaidynių klausimas. Čia buvo galutinai priimti žaidynių nuostatai, programa, nustatytos individualinių varžybų normos ir kt. (Kai tik šie visi nuostatai bus gauti, jie bus paskelbti spaudoje).

Pagal siūlomą projektą, krepšinio varžybas šiose žaidynėse siūloma pravesti: vyrų A, vyrų B, Jaunių (buv. jaunių A), jaunučių, (buv. jaunučių B), moterų, merginų (buv. marginų A) ir mergaičių (buv. mergaičių B) klasėse. Jaunių ir merginų klasei priklauso gimę 1959 metais ir jaunesni. Jaunučių ir mergaičių klasei gimę 1962 m. ir jaunesni.

ALFAS Loterija

Piniginiam Australijos lietuvių sportininkų į Kanadą pasiuntimo vajui paremti, ALFAS leidžia stambią loteriją, kurios fantai yra: 1. Dviems kelionė į Toronto ir atgal — KUONI Travel (Aust.) Pty. Ltd., 2., 3., 4., 5. ir 6. paveikslai H. Šalkausko, E. Kubbos, L. Urbono, A. Vingrio ir St. Montvido. 7. Laikrodis (120 dol.) - B. Paskočimas, 8. Paveikslas (100 dol.) - R. Daugalis, 9. Medžio išdirbinys - E. Lašaitis, 10., 11. ir 12. Keramikos išdirbiniai J. Janavičienės, A. Krauce ir D. Karpavičienės. 13. 100 dol. čekis - Adelaidės Sp. Kl. Garbės Nariai, 14. Persiškas takelis (100 dol.) - A. ir V. Vaitiekūnai, 15. Laikrodis (100 dol.) - J. ir H. Pleitai, 16. 1933 m. "Para Liquer Port" - R. Reivytis, 17. Žiūronai (85 dol.) - S. Palubinskas ir 18. Dvi dėžės vyno - G. Ragauskas.

Ši loterija yra pati turtingiausia iki šiol buvusių Australijos lietuvių bendruomenėje. Bilieto kaina yra 5 doleriai. ALFAS valdyba kreipiasi į visus Australijos lietuvius, prašydama pirkti kuo daugiau šios loterijos bilietų. Be galimybių laimėti labai gerus prizus, esant tik 3000 bilietų, kiekvienas nupirktas bilietas labai daug finansiniai padės Australijos lietuvių sportininkų pasiuntimui į Kanadą.

Visiems loterijos prizų aukotojams ALFAS valdyba, Australijos lietuvių sportininkų vardu dar kartą taria nuoširdų ačiū.

PRAŠYMAI VYRIAUSYBEI

Jau anksčiau buvo minėta, kad, padedant Federalinės Vyriausybės Etninių Reikalų Patarėjui Baliui Stankūnavičiui, buvo įteiktas prašymas Imigracijos Ministeriui M.S. Mackellar, M.P., prašant finansinės paramos Australijos lietuvių sportininkų kelionei į Kanadą. Buvo gautas atsakymas, kad šis reikalas yra svarstomas ir atsakymas bus praneštas vėliau.

Rugsėjo viduryje ALFAS gavo iš Department of Environment, Housing and Community Development aplinkraščius, pranešant, kad vyriausybė yra sportui paskyrusi vieną milioną dolerių, tuo pačiu atsiuntė jie apie 15 lapų klausimų, apklausinėjant visą mūsų sportinę veiklą ir smulkius kelionės į užsienį planus. Visa tai užpildžius, kartu su specialiu prašymu šios ministerijos ministeriui Kevin Newman, M.P., buvo viskas pasiųsta į Canberrą. Tikėkimės, kad ir Australijos vyriausybė prisidės prie mūsų šios svarbios kelionės į Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynes, kur Australijos lietuviai garbingai reprezentuos ir Australijos žemyną, bei šio krašto spalvas.

Tokiu ženklu bus pasipuošę Australijos lietuviai sportininkai P.L. Sporto Žaidynėse Kanadoje

ALFAS PRAŠO

ALFAS Valdyba prašo visų klubų valdybas atkreipti daugiau dėmesio į visus susirašinėjimus. Iki šiol, kai kurie klubai, visai nekreipia dėmesio į siunčiamus raštus ir juose duotas atsakymo datas. Labai dažnai atsakoma pavėluotai, ar net kai kurių klubų visai neatsakoma. Tas labai ir labai apsunkina visą darbą ir kartais dėl to pasitaiko labai blogų pasekmių. ALFAS valdyba nuoširdžiai prašo visų Australijos lietuvių sporto klubų į gaunamus laiškus ar raštus laiku atsakyti. Tas palengvins ir pagerins visą Australijos lietuvių sportinį darbą.

PETRO PILKOS TAURĖ

Savo paskutiniamąjame posėdyje ALFAS valdyba nutarė įstaigti pereinamąją žiemos sporto laimėjusio klubo Petro Pilkos vardo taurę. Ši taurė niekada nepereis bent kurio vieno klubo nuosavybėn, bet bus kiekvienais metais įteikiama daugiausiai taškų surinkusiam klubui. Paskiri taurės nuostatai bus paruošti prieš sekančią Australijos lietuvių žiemos sporto šventę, per ją įvedant ir šią naują ALFAS valdybos įsteigtą Petro Pilkos vardo taurę.

Petras Pilka Australijos lietuvių sportiniame gyvenime buvo labai gerai žinomas. Jis buvo pačios I-sios Sporto Šventės dalyvis, atstovaudamas Sydnejaus Sporto Klubą. Vėliau jis labai plačiai reiškėsi sostinės Canberros lietuvių sportiniame gyvenime, būdamas ir pats žaidėjas ir "Vilko" ilgametis pirmininkas. Jis vieną kadenciją buvo ir ALFAS V-bos pirmininkas. Paskutiniuoju laiku jis įgyvendino savo idėją ir įsteigė Australijos Lietuvių Žiemos Sporto Šventes, kurios kiekvienais metais darosi vis populiaresnės ir kurių jau buvo devynios. Gaila, bet staigi mirtis išplėšė iš mūsų tarpo šį žinomą ir populiarų Australijos lietuvių sportininką ir vadovą. Todėl jo darbų atsiminimui ir jo pagerbimui ALFAS valdyba įsteigė šią pereinamąją laimėtojo klubo dovaną.

AČIŪ AUKOTOJAMS

Australijos lietuviai nepamiršta savųjų sportininkų ir vienokia ar kitokia auka juos paremia. Vienas iš buvusių populiariųjų adelaidiškių G. Patapas su savo žmona Pajauta, kurie šiuo metu gyvena ir turi labai gražų ir didelį motelį pakeliui iš Pietų Australijos į Vakarų Australiją Eucla vietovėje, atsiuntė sportininkams 50 dolerių. Adelaidiškiai S. Čibiras paaukojo taip pat 50 dol., kai nuolatiniai sportininkų rėmėjai ir patys aktyvūs sporto veikėjai Adelaidėje P. Andrijaitis ir V. Marcinkevičius paaukojo po 20 dolerių. Adelaidiškis Z. Stankus ir sydnejiškis, žinomas veikėjas ir didelis jaunimo draugas A. Kramilius pažėrė po dešimtinę. Adelaidiškiai D. Dunda, V. Opulskis ir L. Paišiūnas paaukojo po 5 dolerius. Visiems nuoširdus sportiškas Ačiū.

Nauja konstitucija

Naująją L. Brežnevo konstituciją net 22-viem balsavimais patvirtino augščiausiasis sovietas Maskvoje. Tačiau tie balsavimai buvo atlikti vieningu rankų pakėlimu, be jokios opozicijos. Naujoji konstitucija pakeitė J. Stalino konstituciją, priimtą 1936 m. Šį kartą į konstitucijos paragrafus yra įtraukta kompartija kaip visam gyvenimui vadovaujanti jėga, nors jos narių bei vadovybės nerenka Sovietų Sąjungos piliečiai. Tarp pastariesiems pažadėtų laisvių yra netgi kalbos, spaudos ir susirinkimo laisvės, kurias griežtai kontroliavo ir toliau kontroliuos kompartija. Augščiausiojo sovieto prezidiumo pirm. L. Brežnevo pavaduotoju buvo patvirtintas inž. V. Kuznecovas, 22 metus ėjęs užsienio reikalų ministerio pavaduotojo pareigas. Vakaruose buvo spėliojama, kad šis postas teks būsimajam L. Brežnevo įpėdiniui, bet spėliojimai nepasitvirtino, nes jis yra jau 76 metų amžiaus, senesnis už patį L. Brežnevą. Posėdžiuose taipgi buvo priimta rezoliucija, spalio 7 d. skelbianti valstybine šventę, kuri pakeis Stalino konstitucijos dieną gruodžio 5.

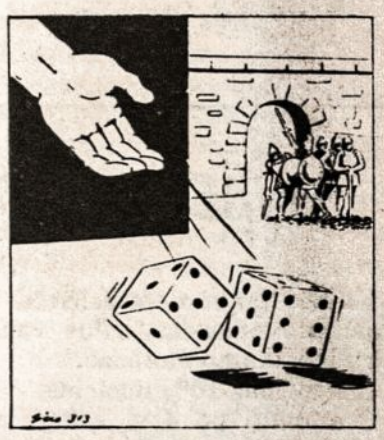

Seniausiu iš visų lošimų laikomi kauliukai (dice). Jie buvo vartojami jau prieš tris tūkstančius metų.

Sporto šventė Hobarte

Hobarto sporto šventės rengėjai - Hobarto "Perkūnas" jau yra pilnai pasiruošę ateinančioms žaidynėms ir laukia svečių iš visos Australijos. Iki šiol ALFAS valdyboje užsiregistravo šventėje dalyvauti šie klubai sekančiose sporto šakose: vyrų krepšinyje - Adelaidė, Melbournas (dvi komandos), Geelongas, Hobartas ir Sydnejus. Moterų krepšinyje - Adelaidė, Melbournas, Geelongas ir Sydnejus. Berniukų krepšinyje - Adelaidė, Melbournas, Hobartas ir Geelongas. Mergaičių krepšinyje - Adelaidė, Melbournas ir Hobartas. Vyrų tinklinyje - Adelaidė, Geelongas, Hobartas ir Sydnejus. Moterų tinklinyje - Adelaidė ir Sydnejus. Stalo tenise (vyrų) Melbournas, Geelongas, Hobartas ir Sydnejus; (moterų) Adelaidė, Melbournas ir Sydnejus. Lauko tenise (vyrų) - Adelaidė, Hobartas ir Sydnejus; (moterų) Adelaidė, Hobartas ir Sydnejus. Squash'e (vyrų) Adelaidė, Geelongas, Hobartas ir Sydnejus; (moterų) - Adelaidė, Sydnejus, Geelongas. Golfe - Melbournas, Hobartas ir Sydnejus. Šachmatuose - Sydnejus ir Hobartas.

Iki šiol dar nebuvo gautas pasisakymas, kuriose sporto šakose dalyvaus Canberra.

Iš Tasmanijos vyriausybės hobartiškai šventės rengėjai jau gavo šios šventės paruošimui 800 dolerių, kas per visus 27-rius metus yra pasitaikę pirmą kartą mūsų sporto istorijoje. Sveikiname Perkūniečius - tikras senoviškas Lietuvos Perkūnas. Finansinai rengėjai stovi stipriai. Ir kur gi nestovės, jeigu tokie žmonės kaip Šiaučiūnai su 100 dol. auka, Augustinavičius, bei Jankus su penkiasdešimtinėm ir kiti su mažesnėm pinigų sumom ateina sportininkams į pagalbą.

Rengėjai jau nustatė parengimų kainas. Susipažinimo vakarui lenkų salėje ir iškila laivu kainuos po 3 dol., jauniams po 2 dol. Naujų Metų baliui, įskaitant maistą ir šampaną (įdomu ką gers jauniai?) bilieto kaina 10 dol. Atvažiavę iš "provincijos" atminkite, kad gėrimai bus parduodami salėse ir savų, kaip daug kur praktikuojama, norint sutaupyti kelius centus, nebus galima. N. Metų bilietai turės būti įsigyjama iki gruodžio 28 dienos.

Gruodžio 30 dieną p.p. Vaičiulevičių sklype įvyks sportinis B—B—Q. Norintieji dar gauti apgyvendinimo vietų kreipiasi į rengėjus, nes jie dar jų turi.

"Perkūno" sekretorius A. Kantvilas buvo ilgesniam laikui išvykęs pasisvečiuoti į užsienį, tarp kitko ir į Vilnių. Turėjo grįžt atsigavęs ir pasistiprinęs, tačiau, atrodo, kažinkas įlindo į koją, kurią po atostogų jau, net į ligoninę reikėjo nugabenti. Tačiau, tikime, jis bus stiprus ir miklus visoje šventėje ir visuose linksmuose parengimuose.

Gi visos šventės "bosas" J. Paškevičius, viską taip gerai aptvarkęs ir viskuo taip gerai pasirūpinęs irgi išvyko prieš didžiuosius įvykius pas dukrą į Perth'ą pailsėti, kad grįžęs galėtų parodyti svečiams savo "bosišką" stiprybę visuose frontuose. O gal su savo gabumais jis ką nors išjudins ir Perth'e ir kaip nors juos išbudins iš šio jau ilgo sportinio užmigimo. Pabandyk, mielas prieteliau, o būtų taip gražu visur matyti ir pertiškius.

PAS MUS IR KITUR

KVIETIMAS

Kviečiame visus — didelius ir mažus, gimines, draugus, pažįstamus ir visus tautiečius atsilankyti tautinių šokių grupės "Sūkurio" pasirodyme. Norime jus palinksminti ir parodyti, ką per metus išmokome. Pasidžiaugsite mikliais šokiais ir gražiu lietuvišku jaunimu.

Pasirodymas įvyks spalio 30 d., sekmadienį, po pamaldų (1 val. p.p.) Lidcombe parapijos salėje. Bus galima gauti užkandžių ir kavos.

Laukiame visų atvykstant!

Taut. šokių grupė
SŪKURYS

RADIJO LAIDOS LIETUVIŲ KALBA
AUSTRALIJOJE

SYDNEY Stotis 2EA 800 kHz
Antradieniais 1.30 – 2 val. p.p.
Trečiadieniais 2 – 2.30 val. p.p.

CANBERRA Stotis 2XX 1010 kHz
Ketvirtadieniais 8 – 8.30 val. vak.

ADELAIDE Stotis 5UV 530 kHz
Sekmadieniais 1 – 1.30 val. p.p.
Šeštadieniais 9.30 – 10 val. ryto
(kas antra savaitė)

AUKOS S.L.M.S.G. DRAUGIJAI

Jau buvo skelbta, kad ir be N.S.W. vyriausybės subsidijų Moterų Draugija pasiryžusi užbaigti Lietuvių Sodybos Engadine visą komplektą. Numatoma pastatyti šalia visų gyvenamų namukų dar bendriems Draugijos administraciniams reikalams bei sodybos gyventojų socialiniam bendravimui nedidelės apimties salę - seklyčią. Tuo tikslu Draugijos valdyba išsiuntinėjo tautiečiams laiškus prašydama paramos. Tautiečiai pasižiūrėjo į šį Draugijos projektą labai palankiai, kas matosi, kaip jie greitai reagavo į tokį atsišaukimą savo aukomis.

Draugijos numatytiems planams įgyvendinti aukojo:

Po $ 100: Dr. R.J. Baužė, p. Vaguža, J. Koliava.

$ 50: L. Pukys.

$ 30; V. Hope.

Po $ 25: V. Ladyga, P. Burokas.

Po $ 20: V. Burokas, P. Keršulis, P. Ropė, A. Jakštas, K. ir J. Jonušai, V. Kazlauskas, A. Jantauskas, P. Liubinskas, B. Barkus.

$ 15: Z. Storpirštis.

$ 12: J.P. Tallat-Kelpšai.

Po $ 10: J. Cervin. E. Dryža, L. Eidintas, Č. Liutikas, V. Barštienė, J. Kušleika, P. Andriukaitis, kun. P. Butkus, K. Kemežys, E. Rotcas. I. Žvirgždinienė

Po $ 5: L. Jovaiša, E. Jurkūnas, D. Bajalienė, B. Šidlauskas, L. Gasiūnienė, V. Šniūkšta, J. ir M. Slavėnai.

$ 4: S. Žukas.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

S.L.M.S.G. Draugijos Valdyba

PIRMOJI KOMUNIJA

Spalio 30 d., sekmadienį, Pirmosios Komunijos iškilmės St. Joachim's bažn., Lidcombe 11.30 val.

LAPKRIČIO MĖNUO — MIRUSIEMS PRISIMINTI

Lapkričio 1 d. Visų Šventųjų privaloma Šventė. Bus ir lietuviškos pamaldos Lidcombe 7.30 val. vakare. Su šia švente ir Vėlinėm jungiami atlaidai už mirusius.

Lapkričio 2 d. Vėlinės. Laikysime po 3 Šv. Mišias už mirusius, bet lietuviškų pamaldų nebus.

KAPINIŲ LANKYMAS

Lapkričio 6 d., sekmadienį gedulingos pamaldos už visus mirusius taip pat sujungtos su visuotinais atlaidais. Pamaldose giedos "Dainos" choras bei išpildys Libera. Sudėtinės Mišios aukų dėžutėj, o specialios intenciją įrašant ant voko su auka , vokelyje.

Tuojau po Šv. Mišių pamaldos už mirusius lietuvių kapinėse Rookwood. Ten bus pamokslas, vėl giedama Libera bei kitos maldos ir Viešpaties Angelas už mirusius. Nepamirškime prieš tai aptvarkyti kapelius, sekmadienį papuošti gėlėmis ir žvakutėmis!

Kun. P. Butkus

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad Kariuomenės Šventės minėjimas Sydnejuje įvyks lapkričio 27 d. Syd. Lietuvių Klubo didžiojoje salėje. Rengia L.K.V. S-gos Sydnejaus Skyrius.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown. Tel.: 708-1414

ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS ŠOKIAI GROJANT GOLDEN TRIO KAPELAI

Spalio 29 d., šešt.:
TĖVIŠKĖS AIDŲ BALIUS

Klubo biblioteka atidara:
trečiadieniais 3-5 val.
sekmadieniais 1.30-5 val.
Bibliotekoje parduodamos lietuviškos knygos, plokštelės, pašto ženklai, lipinukai ant mašinų klijuoti.

Sydnejaus Liet. Klube perkant išnešimui didesniais kiekiais duodama 10% nuolaidos už spiritinius gėrimus ir 5% už alų.

Primename, kad šeštadienių šokių vakarais visi turi dėvėti klubo taisyklėse nurodytą aprangą.

KLUBAS ATVIRAS:
pirm.-treč. 4-10 val., ketv: 4-11 val., penkt. 4-12 val., šešt. 2-1 val., sekm. 12.30 - 11 val.

ŠOKIAI grojant Golden Trio kapelai šešt. 8-12 val., sekm. 7-10 val.

Antradieniais stalo tenisas
Trečiadieniais šachmatai
Ketvirtadieniais dvigubi jackpotai

VALGYKLA veikia: pirm. - penk. 6-9 val., šešt. 6-10 val., sekm. 1-9 val.
Valgyklos vedėja G. Kasperaitienė

KIEK AŠ SUŽINOJAU!

Spalio 11 d. į Brisbanę atvyko pasaulinė lauko teniso žvaigždė Vytas Gerulaitis, kuris žais Pietų Pacifiko teniso žaidynėse, kurios yra nemažesnės reikšmės kaip prieš pusmetį įvykusios Wimbleton pasaulinės žaidynės. Aerodrome jį pasitiko Brisbanės apylinkės pirm. K. Stankūnas su žmona ir dar keletas lietuvių. Vyt Gerulaitis kaip tenisininkas plačiai keliauja po pasaulį, mielai susitinka su lietuviais ir pabendrauja. Numatoma, kad jis bus ir Sydnejuje.

***

Neseniai buvo skelbta, kad ruošiamasi išleisti prof. Vl. Juodeikos dviejų tomų veikalą "Didžioji iliuzija - komunizmas teorijoje ir praktikoje". Dabar gauta žinia, kad knygos autorius prof. V. Juodeika mirė Kalifornijoje, sulaukęs 77 metų.

***

Šių metų rugsėjo mėnesio numery žurnalas "Laiškai Lietuviams" ištisai paskelbė G.E. Kazokienės straipsnį "Mąstymai apie lietuvišką dainą", kuris buvo spausdintas metų pradžioje Mūsų Pastogės Nr. 4.

***

Amerikoje pastaruoju metu susidomėta nauju lietuviškos kilmės išradėju Stanford R. Ovshinsky, kuris revoliuciškai pakeitė mikrofilmų procesą, kur filmai gali būti išaiškinti visai be cheminės pagalbos.

Amerikos spaudoje išradėjas pristatomas kaip lietuvių emigrantų kilmės, 54 metų, be sistematinio išsilavinimo, bet turtingas idejomis. Pagal jo teoriją kai kurios Amerikos firmos pradės gaminti visai naujo tipo kompiuterius. Pagal Ovshinskio teoriją netrukus bus galima gauti elektros energiją tiesiog iš saulės šilumos ir šviesos.

TRIJŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA

Pirmas skambutis

PREMJERA

LAPKRIČIO 13 D. 3 val.

SYDNEY LIETUVIŲ KLUBE

Stato "ATŽALA"

FILISTERIŲ DĖMESIUI

Sydnejaus Filisterių Būrelio visuotinis susirinkimas šaukiamas lapkričio 6 d., sekmadienį, 4 val. Syd. Lietuvių Klube viršutinėje salėje. Numatoma įdomi paskaita ir bus svarstomi būrelio reikalai. Visi būrelio nariai filisteriai maloniai prašomi tikrai susirinkime dalyvauti.

S.F. Būrelio Valdyba

**

DĖMESIO!

Sydnejaus Lietuvių Klubui reikalingas durininkas savaitgaliais. Kreiptis asmeniškai pas S.L. Klubo vedėją.

Hydro—Jet

Kilimų valymo specialistas. Naudojamas veliausias, gilus vandens garų ir vakumo metodas.

Lietuviams 10% nuolaida.

Skambinti po 4 v. vakaro (046) 669230, arba rašyti P.O. Box 74 Camden N.S.W. 2570.

DIASHAKE

Mažo kaloringumo "milkshake". Idealus gėrimas prižiūrint savo svorį ir sveikatą. Skanus, putojantis ir turi tik penktadalį kalorijų palyginus su visų geriamu "milkshake". Labai taupus, nes kainuoja tik pusę to, ką mokate už stiklą delikatesų krautuvėje.

"Diashake" maistingumo vertė yra aukštesnė už normalaus pieno, nes praturtinta vitaminais. Jo tinkamumą pripažino Pietų Australijos Diabetic Ass. Galima gerti karštą ir šaltą.

Reikalaukita DIASHAKE Health Food krautuvėse.

MŪSŲ PASTOGĖ

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY "OUR HAVEN"

Leidžia
Australijos Lietuvių Bendruomenė

Redaktorius V. Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija: I. Jonaitis, A. Reisgys.

Redakcijos adresas: 13 Percy St., Bankstown, N.S.W. 2200; Tel. 709 8395

Leidėjo ir Administracijos adresas: Box 4558. G.P.O. Sydney 2001 Administracijos Tel. 649 9062

Prenumerata:

Australijoje metams	$ 20.00
Užsienyje paprastu paštu	$ 24.00
Oro paštu į N. Zelandiją	$ 35.00
Oro paštu kitur	$ 50.00

Atskiro Nr. kaina 50 centų

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

Printed by Rotor Press Pty. Ltd.